

Begroting 2025

Financiering

Provincie Gelderland

Definitief

woensdag 13 november 2024

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM
Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM
Telefoon: (026) 3599480
E-mail: post@gelderland.nl
Website: www.gelderland.nl

 provincie
Gelderland

Financiering

Medio 2024 hebben wij ongeveer € 2,75 miljard aan obligaties, schatkistdeposito's en leningen aan andere decentrale overheden uitgezet. We verwachten in 2025 op onze uitzettingen een rendement te realiseren van 2,39%.

Deze paragraaf gaat over het beheer van onze financiële middelen en de manier waarop we regelen dat we op tijd kunnen beschikken over de benodigde liquide middelen. Zo zijn we altijd in staat om aan onze betalingsverplichtingen te voldoen.

Vanwege het wettelijk verplichte schatkistbankieren voor decentrale overheden moeten wij alle liquide middelen bij het Ministerie van Financiën aanhouden: dit doen wij in de vorm van een rekening-courant en het plaatsen van schatkistdeposito's. Ook kunnen we leningen verstrekken aan decentrale medeoverheden, waar we geen toezicht op uitoefenen. Wij beleggen onze middelen altijd tegen de laagst mogelijke risico's. De provincie voert ten aanzien van treasury een solide, risicomijdend beleid in lijn met alle hiervoor geldende wet- en regelgeving. Daarnaast zorgen de Financiële Verordening Gelderland 2021 (PS2021-761) en het Treasurystatuut 2023 (PS2023-725) voor de nodige inkadering.

Renteontwikkeling

Een rentevisie en de daaruit afgeleide rendementsprognose op onze uitzettingen heeft per definitie een bepaalde mate van onzekerheid in zich. We actualiseren op basis van voortschrijdend inzicht de rentevisie en de rendementsprognose minimaal twee keer per jaar (bij de Perspectiefnota en bij de Begroting).

We verwachten dat de ECB - na renteverlagingen in juni en september van dit jaar - de beleidsrente tegen het einde 2024 nogmaals met 25 basispunten verlaagt. De beleidsrente komt dan uit op 3,25%. Economen verwachten dat de ECB de beleidsrente in 2025 verder stapsgewijs verlaagt tot 2,5%. In 2025 zullen we dus waarschijnlijk met beduidend lagere renteniveaus te maken krijgen dan in 2024.

Verwacht rendement op uitzettingen

Het rendement op onze uitzettingen bestaat uit de ontvangen rente op:

- obligaties;
- de hybride kapitaallening aan de Bank Nederlandse Gemeenten;
- uitgezette deposito's bij het ministerie van Financiën en
- leningen aan decentrale overheden.

Op basis van de rentevisie is in onderstaande tabel de prognose weergegeven van het rendement op onze uitzettingen voor de periode tot en met 2028.

Prognose rendementen

Jaar	Verwacht rendement uit treasury
2025	2,39%
2026	2,19%
2027	1,86%
2028	1,73%

Obligatieportefeuille

Een gedeelte van het provinciale vermogen is ondergebracht in onze obligatieportefeuille. De portefeuille is gericht op het behalen van langetermijnrendementen met als uitgangspunt een "buy-en-hold" strategie. Sinds de invoering van het schatkistbankieren is het niet meer toegestaan om nieuwe obligaties aan te schaffen. Momenteel bestaat de portefeuille daarom alleen nog uit twee obligaties van financiële instellingen en twee staatsobligaties. Onze obligatieportefeuille wordt in 2025 naar verwachting volledig afgelost.

Schatkistbankieren

Wij kunnen bij ministerie van Financiën deposito's afsluiten in bepaalde looptijden en tegen vaste rentetarieven. De aangeboden rentetarieven zijn gelijk aan de rentetarieven waartegen het Rijk zich kan financieren op de internationale financiële markten. De rentevergoeding op een staatslening met een looptijd van tien jaar was op 30 juni 2024 2,85% procent. We zullen de toekomstige renteontwikkelingen continue blijven monitoren om passend te kunnen handelen. Op 1 september 2024 bedraagt ons uitgezette kapitaal in deposito's bij het ministerie € 1.212,5 miljoen.

Leningen aan decentrale overheden

Naast het wettelijk verplichte schatkistbankieren mogen wij leningen verstrekken aan andere decentrale overheden. Wij mogen volgens de geldende regelgeving alleen leningen verstrekken aan decentrale overheden buiten Gelderland. Het rendement op leningen aan decentrale overheden is gemiddeld enkele tienden procenten hoger dan bij schatkistbankieren. Het te behalen rendement afhankelijk is van de looptijd, rentevast periode en leningsvoorwaarden. Op 1 september 2024 bedraagt het uitgezette kapitaal in leningen aan decentrale overheden € 1.234 miljoen.

Leningen vanuit de publieke taak

Wij kunnen financieringen aan instanties verstrekken die de publieke taak of het openbaar belang dienen. In de tabel hieronder staat een specificatie van het saldo van de uitstaande leningen vanuit de publieke taak per 1 januari 2025.

Uitstaande leningen

Geldnemer	Einddatum lening	Stand lening 1 januari 2025
Alliander	15-12-2081	270,1
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten; wonen, duurzaamheid	diverse	94,6
Indigo warmtenet	onbepaald	0,9
Urban Mobility Systems BV (UMS)	30-04-2024	1,2
Agrarische collectieven	31-12-2024	1,0
Groenfonds; Landgoed Appel BV	31-12-2025	0,2
Energietransitie	diverse	2,5
NRF investeren in de toekomst van ons verleden	01-01-2063	20,3
Lening Vereniging Cohousing Arnhem	07-06-2025	0,2
Totaal		391,0

bedragen x € 1 miljoen

Renteschema

Om de totale rentelasten en de daaraan gekoppelde financieringsbehoefte in de Begroting en de Jaarstukken inzichtelijk te maken, schrijft het BBV voor dat de paragraaf Financiering ook inzicht moet geven in de rentelasten, de rentebaten en het renteresultaat.

Renteschema conform vernieuwde BBV

Berekening renteresultaat 2025		Bedrag	
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		
b	De externe rentebaten (incl. afschrijving Agio/disagio)	-/-	90,6
	Saldo rentelasten en rentebaten		90,6
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	0
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0
c3	De rentebaten van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		0
d1	Rente over eigen vermogen	+/+	0
d2	Rente over voorzieningen	+/+	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		90,6
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	0
f	Rente-resultaat op het taakveld Treasury		90,6
bedragen x € 1 miljoen			

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een norm die door het Rijk is ingesteld om te voorkomen dat decentrale overheden te veel risico nemen door hun financieringsbehoefte met kortlopende middelen af te dekken.

In de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden is de kasgeldlimiet voor provincies bepaald op 7% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat de eventueel aan te trekken kortlopende financiering voor het jaar 2025 niet groter mag zijn dan € 66,8 miljoen (gebaseerd op een begrotingstotaal van € 953,7 miljoen). Ultimo 2024 hadden we geen kortlopende leningen opgenomen. Gezien onze financiële positie verwachten we de norm in 2025 niet te overschrijden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op de spreiding van de vaste schuld waarmee de financiële gevolgen van eventuele sterke renteschommelingen (bij herfinanciering) worden afgevlakt. De renterisiconorm is door de minister van Financiën vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Het begrotingstotaal voor het jaar 2025 bedraagt € 953,7 miljoen, de renterisiconorm voor 2025 is berekend op € 190,7 miljoen.

De provincie voldoet aan de renterisiconorm. In onderstaande tabel is de opstelling van de renterisiconorm weergegeven.

Renterisiconorm		
Renterisiconorm	2024	2025
Begroting	916,6	953,7
Door ministerie vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	183,9	190,7
Wijzigingen		
Renteherziening	0	0

Renterisiconorm	2024	2025
Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	0	0
Aflossing	0	0
Herfinanciering (= laagste van nieuwe schuld en aflossing)	0	0
Totaal renterisico (= renteherziening + herfinanciering)	0	0
Ruimte onder de rente-risiconorm	183,9	190,7
Overschrijding renterisiconorm	0	0

bedragen x € 1 miljoen